

ВЕРХОВНИЙ СУД УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

24 квітня 2012 року

м. Київ

**Колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України
у складі:**

головуючого   **Кривенка В.В.,**

суддів: **Гусака М.Б., Коротких О.А., Кривенди О.В., Маринченка В.Л.,
Панталієнка П.В., Терлецького О.О., Тітова Ю.Г., –**

розглянувши в порядку письмового провадження справу за позовом ОСОБА_1 до Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області (далі – ГУ ПФУ, ПФУ відповідно), військового комісаріату Харківської області (далі – Військкомат) про визнання відмови перерахувати пенсію протиправною та зобов'язання перерахувати пенсію,

в с т а н о в и л а:

У лютому 2009 року ОСОБА_1 звернувся до суду з позовом до ГУ ПФУ, Військкомату про визнання відмови перерахувати пенсію протиправною та зобов'язання перерахувати пенсію.

На обґрунтування позовних вимог зазначив, що він проходив дійсну військову службу у Збройних Силах України, отримує пенсію відповідно до Закону України від 9 квітня 1992 року № 2262-ХІІ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (далі – Закон № 2262-ХІІ), оскільки був звільнений в запас з військової служби з посади викладача кафедри Харківського військового університету. Наказом Міністра оборони України від 28 липня 2008 року № 377 «Про затвердження схем розмірів посадових окладів військовослужбовців військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів України) і наукових установ Збройних Сил України», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18 серпня 2008 року за № 761/15452 (далі – наказ № 377), затверджені нові схеми розмірів посадових окладів для відповідних категорій військовослужбовців. Відповідно до частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством. Перерахунок пенсій здійснюється на момент виникнення права на перерахунок пенсій і провадиться у строки, встановлені частиною

другою статті 51 цього Закону. Але ГУ ПФУ відмовило у перерахунку пенсії ОСОБА_1 з посиланням на Порядок проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб», затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 13 лютого 2008 року № 45 (далі – Порядок), що, на думку позивача, і є незаконним.

Московський районний суд м. Харкова постановою від 9 червня 2010 року позовні вимоги задовольнив.

Апеляційний суд Харківської області постановою від 23 червня 2011 року, залишеною без змін ухвалою Вищого адміністративного суду України від 22 листопада 2011 року, у задоволенні позову відмовив.

Задовольняючи позов, суд першої інстанції виходив із такого. Військовослужбовці з числа викладачів, які звільняються з лав Збройних Сил України після 28 липня 2008 року та мають право на пенсію, отримують пенсію з розрахунку посадових окладів згідно з наказом № 377. А військовослужбовці з числа викладачів, які звільнилися з лав Збройних Сил України до 28 липня 2008 року та мають право на пенсію, отримують пенсію з розрахунку посадових окладів згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 7 листопада 2007 року № 1294 «Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу».

Наказ № 377 не скасований, діє і підлягає застосуванню при розрахунку розміру пенсії незважаючи на дату звільнення зі Збройних Сил України. Вибіркове застосування положень цього наказу до певних категорій пенсіонерів є незаконним.

Відмовляючи у задоволенні позову, суд апеляційної інстанції, з думкою якого погодився Вищий адміністративний суд України, дійшли висновку, що Порядком визначено лише один орган – Кабінет Міністрів України, рішення якого про зміну розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення для відповідних категорій військовослужбовців, є належною підставою для перерахунку пенсій. Рішення інших органів (в тому числі і накази Міністра оборони України) не можуть братися до уваги управліннями ПФУ як підстава для перерахунку, оскільки є чіткий порядок, який визначає процедуру перерахунку пенсії та належні для цього підстави.

Не погоджуючись із ухвалою касаційного суду, ОСОБА_1 звернувся із заявою про її перегляд Верховним Судом України з підстави неоднакового застосування Вищим адміністративним судом України частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ та пункту 1 Порядку.

На обґрунтування заяви ОСОБА_1 додав копії ухвал Вищого адміністративного суду України від 23 червня, 7 липня, 3 та 22 листопада 2011 року, які, на його думку, підтверджують неоднакове застосування касаційним судом однієї і тієї самої норми матеріального права у подібних правовідносинах.

Заява про перегляд постанови Вищого адміністративного суду України підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до частини третьої статті 63 Закону № 2262-ХІІ усі призначені за цим Законом пенсії підлягають перерахунку у зв'язку зі зміною розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію за цим Законом, або у зв'язку із введенням для зазначених категорій осіб нових щомісячних додаткових видів грошового забезпечення (надбавок, доплат, підвищень) та премій у розмірах, встановлених законодавством. Перерахунок пенсій здійснюється на момент виникнення права на перерахунок пенсій і провадиться у строки, встановлені частиною другою статті 51 цього Закону.

Як убачається з наведеної норми права, підставою для проведення перерахунку пенсії є фактична зміна хоча б одного з видів грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців, проведена на підставі рішення суб'єкта владних повноважень, наділеного правом встановлювати чи змінювати види грошового забезпечення військовослужбовців.

Таким чином, при вирішенні цієї справи судам слід було встановити, чи відбулася фактична зміна хоча б одного з видів грошового забезпечення і чи проводилася така зміна на підставі належного рішення суб'єкта владних повноважень.

У рішеннях Вищого адміністративного суду України, які додані як приклад неоднакового застосування норм матеріального права, зазначено, що згідно з наказом № 377 затверджені схеми посадових окладів за основними типовими посадами керуючого та наукового складу офіцерів військово-навчальних закладів та наукових установ Збройних Сил України. Цей наказ зареєстровано у Міністерстві юстиції України 18 серпня 2008 року за № 761/15452, він має юридичну силу.

Міністерство Збройних Сил України своїм листом від 29 серпня 2008 року повідомило ПФУ про необхідність підготовки списків осіб, пенсії яких підлягають перерахунку у зв'язку з набранням чинності наказом № 377.

У рішенні Вищого адміністративного суду України, яке переглядається, зазначено, що Порядком визначено лише один орган – Кабінет Міністрів України, рішення якого про зміну розміру хоча б одного з видів грошового забезпечення для відповідних категорій військовослужбовців, є належною підставою для перерахунку пенсій.

Зважаючи на те, що частина третя статті 63 Закону № 2262-ХІІ не вказує на рішення суб'єкта владних повноважень про зміну видів грошового забезпечення військовослужбовців як на підставу для перерахунку пенсії, а пов'язує її перерахунок з фактичною зміною видів грошового забезпечення, рішення касаційного суду у цій справі не відповідає вимогам закону.

Керуючись статтями 241–243 Кодексу адміністративного судочинства України, колегія суддів Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України

п о с т а н о в и л а :

Заяву ОСОБА_1 задовольнити.

Ухвалу Вищого адміністративного суду України від 22 листопада 2011 року скасувати, а справу направити на новий розгляд до суду касаційної інстанції.

Постанова є остаточною і оскарженню не підлягає, крім випадку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 237 Кодексу адміністративного судочинства України.

Головуючий

В.В. Кривенко

Судді:

М.Б. Гусак

О.А. Коротких

О.В. Кривенда

В.Л. Маринченко

П.В. Панталієнко

О.О. Терлецький

Ю.Г. Тітов